

мотивом, метою та суспільно-небезпечними наслідками. Суттєвою обставиною, яка потребує уваги при доказуванні злочину передбаченого ст. 345-1 КК України у випадку наявності потерпілих, окрім журналіста, а саме його близьких родичів чи членів сім'ї є доказування зв'язку між уже визначеною метою та мотивом та злочинних діянь винного. В даному випадку близькі родичі чи члени сім'ї журналіста, виступають засобом тиску на останнього через безпосереднє посягання на їх права та свободи. Розглядаючи решту обставин, які підлягають доказуванню, виходячи із конкретного складу злочину, встановлюється та досліджуються аналогічно їхнім складам, які не підлягають до категорії злочинів вчинених проти журналістів.

Аналіз судової практики свідчить, що навіть у випадку вчинення злочинних чи незаконних дій супроти журналіста, ключовий момент у випадку доказування наявності вчинення злочину, передбаченого ст. 171 КК України та інших злочинів супроти журналістів є наявність уже вказаного мотиву та мети, в інакшому випадку діяння особи повинні кваліфікуватися як злочин у разі наявності у їхніх діях інших ознак злочину, передбаченого Особливою частиною КК України. Пропоную прийняти участь у обговоренні піднятих питань.

УДК 343. 132 (477)

Валерія Олександрівна КОНДРАТЕНКО,

курсант 3 курсу факультету №2 Харківського національного університету
внутрішніх справ

науковий керівник: Олена Петрівна ЗАВОРІНА,

кандидат юридичних наук, викладач кафедри кримінального процесу та
організації досудового слідства, факультет № 1 Харківського
національного університету внутрішніх справ

ЗМІНА ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРУ

Повідомлення про підозру в структурі досудового розслідування займає особливе місце, оскільки підводить підсумок у провадженні щодо зібраних доказів, визначає подальше його спрямування. Крім того, відповідно до положень п. 14 ст. 3 КПК України, повідомлення про підозру є моментом притягнення особи до кримінальної відповідальності. Отже,

зазначене процесуальне рішення означає появу в кримінальному провадженні нового учасника процесу – підозрюваного, який є центральною фігурою у кримінальному процесі, навколо якої концентруються процесуальні дії органів досудового розслідування, прокурора, суду. Під час досудового розслідування після повідомлення особи про підозру можуть бути отримані нові докази, що тягнуть необхідність його зміни або вже наявним доказам може бути надана інша оцінка. У випадку виникнення підстав для повідомлення про нову підозру або зміну раніше повідомленої підозри слідчий, прокурор зобов'язаний виконати дії, щодо вручення письмового повідомлення особі про підозру, передбачені ст. 278 КПК України. Якщо повідомлення про підозру здійснив прокурор, повідомити про нову підозру або змінити раніше повідомлену підозру має право виключно прокурор (ст. 279 КПК України). Доповнення повідомлення про підозру необхідне у тих випадках, коли в процесі розслідування, після повідомлення про підозру, з'ясовуються нові факти злочинної діяльності особи. Додаткові обставини можуть обумовити підозру у новому кримінальному правопорушенні або заміну підозри в одному кримінальному правопорушенні на підозру в іншому. Доповнення повідомлення про підозру може привести до зміни кваліфікації. Так, наприклад, якщо з'ясується, що має місце незакінчений злочин, а початкова стадія злочинної діяльності, діяння підозрюваного слід кваліфікувати, окрім, як за відповідною статтею КК України, так і за ст. ст. 14, 15 КК України (приготування чи замах на злочин). У випадках, коли встановлено, що форма співучасті підозрюваних у вчиненні злочину не однакова, дії виконавця, організатора, підбурювача та пособника слід кваліфікувати за відповідною статтею КК України, а також за відповідною частиною ст. 27 КК України. Зміна повідомлення про підозру (у вузькому розумінні цього поняття) може обумовлюватися виявленням обставин, які змінюють характер певних відомостей, викладених в попередньому повідомленні про підозру. Зокрема, можуть бути уточнені фактичні обставини вчиненого (місце, час, спосіб діяння, характер і розмір заподіяної шкоди тощо), виправлена раніше допущена помилка або неточність формулювання підозри. За необхідності змінити або доповнити повідомлення про підозру слід мати на увазі, що нове повідомлення про підозру має бути узагальненим і складатися не в доповнення до попередніх, а замість раніше складених. У цьому випадку раніше складене повідомлення про підозру, яке залишається в матеріалах провадження втрачає свою силу. Між іншим, звертає на увагу той факт, що законодавець чітко не визначає перелік підстав для зміни підозри або вручення нової. На підставі викладеного вважаємо, що зміна раніше повідомленої підозри може полягати у: - доповненні попередньої підозри новими епізодами

кримінального правопорушення, що кваліфікуються за однією і тією ж статтею (частиною статті) кримінального закону; - уточненні фактичного змісту підозри (час, місце, наслідки тощо); - виключенні з раніше повідомленої підозри епізодів протиправної діяльності, що не знайшли підтвердження в ході розслідування; - уточненні (зміні) юридичної кваліфікації раніше повідомленої підозри. У свою чергу підставами зміни підозри є встановлення нових перевірених й достатньо обґрунтованих доказів. За випадків виникнення підстав для повідомлення про нову підозру або зміну раніше повідомленої підозри слідчий, прокурор зобов'язаний виконати дії, передбачені ст. 278 КПК України (скласти нове повідомлення про підозру, вручити його підозрюваному, внести відомості до ЄРДР).

Проте, ст. 110 КПК України передбачено, що процесуальними рішеннями є всі рішення органів досудового розслідування, прокурора, слідчого судді, суду. При цьому, рішення слідчого, прокурора приймається у формі постанови. Постанова виноситься у випадках, передбачених КПК України, а також коли слідчий, прокурор визнає це за необхідне. Тому, на нашу думку, було б цілком логічно, щоб слідчий, прокурор за випадків, коли дійде висновку про необхідність зміни раніше повідомленої підозри мав складати про це мотивовану постанову, в якій обґрунтовував підстави для прийняття такого процесуального рішення. Особливо це стосується випадків, коли зміна підозри відбувається в результаті перекваліфікації вчиненого особою кримінального правопорушення.

УДК 343.98 (477)

Наталья Николаевна КОСМИНА,

кандидат юридических наук, старший научный сотрудник,
заведующая отделом Харьковского научно-исследовательского
экспертно-криминалистического центра МВД Украины

ПРОБЛЕМНЫЕ ВОПРОСЫ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ СЛЕДОВАТЕЛЯ И ЭКСПЕРТА ПО КОРРУПЦИОННЫМ ПРЕСТУПЛЕНИЯМ

Важность и актуальность проблемы, освещенной в работе, не нуждается в специальном обосновании. Коррупция и взяточничество приблизилось к той черте, за которой вероятна утрата обществом контроля над